

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

30. april 2025 *

»Præjudiciel forelæggelse – asylopolitik – flygtningestatus eller subsidær beskyttelsesstatus – direktiv 2011/95/EU – artikel 12, stk. 2, litra b) – artikel 18 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – udelukkelse fra anerkendelse som flygtning – grunde – begåelse af en alvorlig ikke-politisk forbrydelse uden for asyllandet forud for anerkendelsen af vedkommende som flygtning – betydningen af, at straffen er afsonet«

I sag C-63/24 [Galte]ⁱ,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Lietuvos vyriausiosios administracinės teismas (Litauens øverste forvaltningsdomstol) ved afgørelse af 24. januar 2024, indgået til Domstolen den 26. januar 2024, i sagen

K.L.

mod

Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, C. Lycourgos (refererende dommer), samt dommerne S. Rodin, N. Piçarra, O. Spineanu-Matei og N. Fenger,

generaladvokat: L. Medina,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- den litauiske regering ved V. Kazlauskaitė-Švenčionienė og E. Kurelaitytė, som befuldmægtigede,
- den belgiske regering ved M. Jacobs og M. Van Regemorter, som befuldmægtigede,

* Processprog: litauisk.

ⁱ Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

- den tyske regering ved J. Möller og R. Kanitz, som befuldmægtigede,
 - den franske regering ved R. Bénard og O. Duprat-Mazaré, som befuldmægtigede,
 - den nederlandske regering ved M.K. Bulterman og A. Hanje, som befuldmægtigede,
 - Europa-Kommissionen ved F. Blanc, M. Debievre og J. Jokubauskaitė, som befuldmægtigede,
- og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 12, stk. 2, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU af 13. december 2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidier beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse (EUT 2011, L 337, s. 9), sammenholdt med artikel 18 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem på den ene side K.L. og på den anden side Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (migrationsafdelingen under Republikken Litauens indenrigsministerium) (herefter »migrationsafdelingen«) vedrørende sidstnævntes afslag på at tildele ham flygtningestatus.

Retsforskrifter

Folkeretten

- 3 Konventionen om flygtnings retsstilling, som blev undertegnet i Genève den 28. juli 1951 (*United Nations Treaty Series*, bind 189, s. 150, nr. 2545 (1954)), trådte i kraft den 22. april 1954. Konventionen er blevet suppleret af og ændret ved protokollen om flygtnings retsstilling, der blev indgået i New York den 31. januar 1967, og som trådte i kraft den 4. oktober 1967 (herefter »Genèvekonventionen«).
- 4 Genèvekonventionens artikel 1, afsnit F, har følgende ordlyd:

»Denne konventions bestemmelser skal ikke finde anvendelse på den, om hvem der er alvorlig grund til at antage, at han:

[...]

b) har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse uden for tilflugtslandet, inden han som flygtning fik adgang til dette[...]

[...]«

5 Konventionens artikel 33 er sålydende:

»1. Ingen kontraherende stat må på nogen som helst måde udvise eller afvise en flygtning ved grænserne til sådanne områder, hvor hans liv eller frihed ville være truet på grund af hans race, religion, nationalitet, hans tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller hans politiske anskuelser.

2. Nærværende bestemmelse kan dog ikke påberåbes af en flygtning, som med rimelig grund må anses for en fare for det lands sikkerhed, i hvilket han befinder sig, eller som efter en endelig dom for en særlig farlig forbrydelse må betragtes som en fare for samfundet i det pågældende land.«

EU-retten

6 Fjerde betragtning til direktiv 2011/95 er affattet således:

»Genèvekonventionen [...] udgør hovedhjørnestenen i det internationale retssystem til beskyttelse af flygtninge.«

7 Direktivets artikel 12, stk. 2, bestemmer:

»En tredjelandstatsborger eller statsløs er udelukket fra at blive anerkendt som flygtning, hvis der er tungtvejende grunde til at antage[,] at:

[...]

b) den pågældende har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse uden for asyllandet forud for anerkendelsen af vedkommende som flygtning, hvilket forstås som tidspunktet for udstedelse af opholdstilladelse på grundlag af tildeling af flygtningestatus; særligt grusomme handlinger kan betegnes som alvorlige ikke-politiske forbrydelser, også selv om de begås under foregivelse af, at de har et politisk mål

[...]«

8 Det nævnte direktivs artikel 21, stk. 1, fastsætter:

»Medlemsstaterne overholder princippet om non-refoulement i overensstemmelse med deres internationale forpligtelser.«

Litauisk ret

9 Artikel 86, stk. 1, i Lietuvos Respublikos įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties Nr. IX-2206 (Republikken Litauens lov nr. IX-2206 om udlændinges retsstilling) af 29. april 2004 (Žin., 2004, nr. 73-2539) har i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen, følgende ordlyd:

»Flygtningestatus tildeles en asylansøger, som i kraft af en velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en bestemt social gruppe eller politisk anskuelse opholder sig uden for den stat, hvor den pågældende er statsborger, og som ikke kan eller frygter at påberåbe sig denne stats beskyttelse, eller som ikke er statsborger i nogen anden stat og opholder sig

uden for den stat, hvor vedkommende tidligere havde sit sædvanlige opholdssted, og af samme grunde som anført ovenfor ikke kan eller frygter at vende tilbage til denne stat, for så vidt som vedkommende ikke er omfattet af de udelukkelsesgrunde, der er fastsat i denne lovs artikel 88, stk. 1 og 2.«

- 10 Den nævnte lovs artikel 88, stk. 2, nr. 3), bestemmer:

»En asylansøger indrømmes ikke flygtningestatus, hvis der er tungtvejende grunde til at antage, at asylansøgeren, som opfylder de i nærværende lovs artikel 86, stk. 1, fastsatte kriterier, forud for sin indrejse i Litauen har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse (særligt grusomme handlinger kan betegnes som alvorlige ikke-politiske forbrydelser, selv om de er begået med et angiveligt politisk formål), eller hvis den pågældende er fundet skyldig i handlinger, der er i strid med De Forenede Nationers mål og grundsætninger, eller har tilskyndet til eller på anden måde deltaget i sådanne forbrydelser eller handlinger.«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 11 Efter ulovligt at have krydset grænsen mellem Belarus og Litauen indgav K.L., der er tredjelandstatsborger, den 17. februar 2022 en ansøgning om asyl og om midlertidig opholdstilladelse i denne medlemsstat. Han anførte, at myndighederne i hans hjemland havde dømt ham tre gange uden grundlag, idet den reelle årsag til disse domme var hans politiske oppositionsaktiviteter. K.L. forlod sit hjemland, fordi de retshåndhævende myndigheder i landet havde afhørt andre personer, hvilket han fortolkede som et tegn på udarbejdelsen af en ny straffesag mod ham på grund af formidling af politisk information og tilrettelæggelse af demonstrationer.
- 12 Migrationsafdelingen fandt, at K.L. var berettiget til flygtningestatus i Litauen. Denne afdeling var nemlig af den opfattelse, at den pågældendes offentlige kritik af myndighederne i hans hjemland udgjorde en mulig grund til forfølgelse af ham. Ifølge afdelingen ville K.L. højst sandsynligt blive anholdt i det nævnte land og dér blive genstand for strafferetlig forfølgning på grund af sine publikationer på de sociale medier.
- 13 Henset til de straffesager, som K.L. tidligere havde været genstand for, og til omfanget af de idømte straffe, fandt migrationsafdelingen imidlertid, at han havde begået handlinger, der skulle anses for »alvorlige ikke-politiske forbrydelser« som omhandlet i artikel 88, stk. 2, nr. 3), i Republikken Litauens lov nr. IX-2206 om udlændinges retsstilling i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen.
- 14 Ved afgørelse af 16. januar 2023 gav migrationsafdelingen derfor afslag på K.L.'s ansøgning om international beskyttelse. Afdelingen udstedte ikke desto mindre en midlertidig opholdstilladelse til ham med den begrundelse, at det var forbudt at udsende ham til hans hjemland, hvor han kunne blive forfulgt på grund af sine politiske anskuelser.
- 15 Ved dom af 30. marts 2023 frifandt Vilniaus apygardos administracinis teismas (den regionale domstol i forvaltningsretlige sager i Vilnius, Litauen) migrationsafdelingen i det søgsmål, som K.L. havde anlagt til prøvelse af den nævnte afgørelse. K.L. har iværksat appel til prøvelse af den nævnte dom ved Lietuvos vyriausioji administracinis teismas (Litauens øverste forvaltningsdomstol), som er den forelæggende ret.

- 16 K.L. har for den nævnte retsinstans gjort gældende, at han allerede har afsonet den straf, som han blev idømt for den forbrydelse, på grund af hvilken migrationsafdelingen afslog at anerkende ham som flygtning. Under henvisning til publikationer fra De Forenede Nationers Højkommissariat for Flygtninge (UNHCR) har han følgelig gjort gældende, at den i artikel 12, stk. 2, litra b), i direktiv 2011/95 indeholdte bestemmelse om udelukkelse fra at blive anerkendt som flygtning ikke længere finder anvendelse.
- 17 Migrationsafdelingen – som er af den opfattelse, at der af direktiv 2011/95 og den litauiske lovgivning ikke fremgår nogen klar definition af begrebet »alvorlig ikke-politisk forbrydelse« – har for sin del støttet sig dels på Det Europæiske Asylstøttekontors (EASO) dokument af oktober 2021 med overskriften »EASO Practical Guide on Exclusion for Serious (Non-Political) Crimes« for at kvalificere en af de lovovertrædelser, som K.L. havde begået, som en »alvorlig ikke-politisk forbrydelse«, dels på s. 35 i EASO's dokument af januar 2017 med overskriften »EASO Practical Guide: Exclusion« for at nå frem til den konklusion, at den kompetente myndighed, når ansøgeren om international beskyttelse har afsonet sin straf, råder over en skønsbeføjelse med hensyn til anvendelsen af artikel 12, stk. 2, litra b), i direktiv 2011/95.
- 18 Ifølge den forelæggende ret er betydningen af en sådan omstændighed endnu ikke blevet belyst, hverken i Domstolens dom af 9. november 2010, B og D (C-57/09 og C-101/09, EU:C:2010:661), og af 13. september 2018, Ahmed (C-369/17, EU:C:2018:713), der præciserer rækkevidden af artikel 12, stk. 2, litra b), i direktiv 2011/95, eller i EASO's dokumenter. I dokumentet af januar 2016 med overskriften »Exclusion: Articles 12 and 17 Qualification Directive (2011/95/EU)« tages der ikke stilling hertil, og dokumentet af oktober 2021, som har overskriften »EASO Practical Guide on Exclusion for Serious (Non-Political) Crimes«, indeholder ikke en udtømmende liste over kriterierne til fastlæggelse af en alvorlig forbrydelse.
- 19 Desuden ønsker den forelæggende ret – som er af den opfattelse, at fuldbyrdelsen af den idømte straf efter sin art ikke vedrører alvoren af den handling, som ansøgeren om international beskyttelse har begået, eller dennes individuelle ansvar – oplyst, hvilken betydning denne omstændighed har for anvendeligheden af artikel 12, stk. 2, litra b), i direktiv 2011/95, henset til punkt 157 i UNHCR's dok. HCR/1P/4/ENG/REV.4 af februar 2019 med overskriften »Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status and Guidelines on International Protection Under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees« samt til s. 35 i EASO's dokument af januar 2017 med overskriften »Practical Guide: Exclusion«, hvoraf det ifølge den nævnte ret fremgår, at den omstændighed, at ansøgeren om international beskyttelse allerede har afsonet sin straf, er blevet benådet eller har fået amnesti, kan være relevant med henblik på anvendelsen af denne bestemmelse.
- 20 I øvrigt har den forelæggende ret anført, at i medfør af chartrets artikel 18 sikres asylretten under iagttagelse af Genèvekonventionens regler og i overensstemmelse med EU-traktaten og EUF-traktaten. I præmis 50 i dom af 2. maj 2018, K. og H.F. (Opholdsret og påstande om krigsforbrydelser) (C-331/16 og C-366/16, EU:C:2018:296), fastslog Domstolen, at de i Genèvekonventionens artikel 1, afsnit F, og i artikel 12, stk. 2, i direktiv 2011/95 fastsatte grunde til udelukkelse fra at blive anerkendt som flygtning blev indført med det formål at udelukke personer fra denne status, som ikke anses for værdige til den beskyttelse, der er knyttet hertil.

- 21 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at det kan være i strid med et sådant formål, såfremt der i henhold til det nævnte direktivs artikel 12, stk. 2, litra b), nødvendigvis skal tages hensyn til fuldbyrdelsen af en idømt straf, en benådning eller en amnesti. Denne hensyntagen kan nemlig føre til, at vurderingen af overtrædelsens alvor eller af asylansøgerens individuelle ansvar bliver sekundær.
- 22 Når dette er sagt, skal udelukkelsesgrundene – eftersom der er tale om undtagelser fra eller begrænsninger for anvendelsen af humanitære standarder – ifølge den forelæggende ret fortolkes med særlig forsigtighed. I denne henseende fremgår det af punkt 18 i dok. EC/47/SC/CRP.29 fra UNHCR's Eksekutivkomité af 30. maj 1997 med overskriften »Note on the Exclusion Clauses«, at der foreligger et krav om en afvejning mellem den begåede forbrydelse og alvoren af den forfølgelse, som den berørte person sandsynligvis vil blive udsat for i sit hjemland. Den forelæggende ret er af den opfattelse, at et sådant krav er opfyldt, når princippet om non-refoulement, ligesom i det foreliggende tilfælde, er sikret i forhold til ansøgeren, selv i det tilfælde, hvor vedkommende ikke tildeles asyl.
- 23 På denne baggrund har Lietuvos vyriausiosios administracinis teismas (Litauens øverste forvaltningsdomstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »Skal artikel 12, stk. 2, litra b), i [direktiv 2011/95], sammenholdt med [chartrets] artikel 18 [...], fortolkes således, at der i forbindelse med vurderingen af, om handlinger [begået] af en person, som i øvrigt opfylder [kriterierne for tildeling af flygtningestatus, er omfattet af den i nævnte artikel 12, stk. 2, litra b), fastsatte grund til udelukkelse fra anerkendelse som flygtning], er en pligt til at tage hensyn til den straf, som den pågældende person allerede har afsonet, den benådning eller amnesti, som den pågældende person er indrømmet, eller enhver anden lignende omstændighed?«

Om det præjudicielle spørgsmål

- 24 Indledningsvis skal det bemærkes, at det af anmodningen om præjudiciel afgørelse fremgår, at den i hovedsagen omhandlede ansøger om international beskyttelse har gjort gældende, at han har afsonet straffen for den forbrydelse, på grundlag af hvilken migrationsafdelingen har givet ham afslag på flygtningestatus. Henset til de oplysninger, som den forelæggende ret har fremlagt, foreligger der hverken benådning eller amnesti.
- 25 For så vidt angår de sidstnævnte forhold er Domstolens besvarelse af det forelagte spørgsmål derfor ikke nødvendig for afgørelsen af tvisten i hovedsagen.
- 26 Det skal således fastslås, at den forelæggende ret med sit spørgsmål ønsker oplyst, om artikel 12, stk. 2, litra b), i direktiv 2011/95, sammenholdt med chartrets artikel 18, skal fortolkes således, at myndighederne og i givet fald de kompetente retsinstanser i den pågældende medlemsstat – i forbindelse med vurderingen af, hvorvidt handlinger begået af en ansøger om international beskyttelse, som i øvrigt opfylder kriterierne for tildeling af flygtningestatus, er omfattet af den i nævnte artikel 12, stk. 2, litra b), fastsatte grund til udelukkelse fra denne status – skal tage hensyn til den omstændighed, at denne ansøger har afsonet den straf, som vedkommende er blevet idømt for de handlinger, som den pågældende har begået.

- 27 Det skal bemærkes, at det af artikel 12, stk. 2, litra b), i direktiv 2011/95 fremgår, at en tredjelandsstatsborger eller statsløs er udelukket fra at blive anerkendt som flygtning, hvis der er tungtvejende grunde til at antage, at den pågældende har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse uden for asyllandet forud for anerkendelsen af vedkommende som flygtning.
- 28 Det følger af fast retspraksis, at i overensstemmelse med såvel kravet om en ensartet anvendelse af EU-retten som de krav, der følger af lighedsprincippet, skal en EU-retlig bestemmelse, der – ligesom det er tilfældet med nævnte artikel 12, stk. 2, litra b) – ikke indeholder nogen udtrykkelig henvisning til medlemsstaternes ret med henblik på at fastlægge dens betydning og rækkevidde, normalt i hele Den Europæiske Union undergives en selvstændig og ensartet fortolkning (jf. i denne retning dom af 6.7.2023, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Særlig grov forbrydelse), C-402/22, EU:C:2023:543, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis).
- 29 I denne henseende skal det bemærkes, at eftersom hverken nævnte artikel 12, stk. 2, litra b), eller nogen anden bestemmelse i direktiv 2011/95 definerer udtrykket »alvorlig [...] forbrydelse«, skal dette fortolkes i overensstemmelse med dets sædvanlige betydning i almindelig sprogbrug, idet der samtidig skal tages hensyn til den sammenhæng, hvori udtrykket anvendes, og de mål, der forfølges med den lovgivning, som det udgør en del af (jf. i denne retning dom af 6.7.2023, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Særlig grov forbrydelse), C-402/22, EU:C:2023:543, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis).
- 30 For det første fremgår det af ordlyden af nævnte artikel 12, stk. 2, litra b), at den i bestemmelsen fastsatte udelukkelsesgrund har til formål at sanktionere handlinger, der er begået i fortiden (jf. i denne retning dom af 9.11.2010, B og D, C-57/09 og C-101/09, EU:C:2010:661, præmis 103).
- 31 Hvad angår den sædvanlige betydning af de anvendte ord skal det bemærkes, at mens ordet »forbrydelse« henviser til faktiske omstændigheder, der er fast knyttet til fortiden – nemlig det tidspunkt, hvor forbrydelsen blev begået – bliver der ved tillægsordet »alvorlig« tilføjet et bedømmelseselement, som derimod kan ændre sig over tid. Det er således ikke udelukket, at vurderingen af, hvor alvorlig en lovovertrædelse er, kan være forskellig på det tidspunkt, hvor lovovertrædelsen blev begået, og på det tidspunkt, hvor en ansøgning om international beskyttelse behandles.
- 32 For det andet skal det for så vidt angår den kontekstuelle fortolkning bemærkes, at i henhold til chartrets artikel 18 sikres asylretten under iagttagelse af bl.a. Genèvekonventionens regler.
- 33 Således som det fremgår af bl.a. fjerde betragtning til direktiv 2011/95, udgør Genèvekonventionen hovedhjørnesteinen i det internationale retssystem til beskyttelse af flygtninge. Det følger heraf, at det nævnte direktivs bestemmelser ikke alene skal fortolkes i lyset af direktivets generelle opbygning, men også under iagttagelse af denne konvention (jf. i denne retning dom af 29.2.2024, Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Efterfølgende religiøs konvertering), C-222/22, EU:C:2024:192, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis).
- 34 Henset til den rolle, som UNHCR er tildelt ved Genèvekonventionen, har de dokumenter, som dette kommissariat har udstedt, i denne sammenhæng en særlig relevans (dom af 16.1.2024, Intervyuirasht organ na DAB pri MS (Kvinder, der er ofre for vold i hjemmet), C-621/21, EU:C:2024:47, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis).

- 35 Hvad angår den nævnte konventions artikel 1, afsnit F, litra b), hvis ordlyd svarer til ordlyden af artikel 12, stk. 2, litra b), i direktiv 2011/95, er det i punkt 157 i UNHCR's dok. HCR/1P/4/ENG/REV.4 af februar 2019 med overskriften »Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status and Guidelines on International Protection Under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees« anført, at »[t]he fact that an applicant convicted of a serious non-political crime has already served his sentence or has been granted a pardon or has benefited from an amnesty is also relevant«.
- 36 For det tredje har udelukkelsesgrundene i direktiv 2011/95 til formål at bevare troværdigheden af den i direktivet fastsatte beskyttelsesordning under iagttagelse af Genèvekonventionen (jf. i denne retning dom af 9.11.2010, B og D, C-57/09 og C-101/09, EU:C:2010:661, præmis 115).
- 37 I denne henseende skal det for det første bemærkes, at det nævnte direktivs artikel 12, stk. 2, litra b), forfølger et dobbelt formål, som består i at udelukke de personer fra at blive anerkendt som flygtning, der ikke anses for værdige til den beskyttelse, som er knyttet til denne status, og i at undgå, at tildelingen af denne status gør det muligt for gerningsmændene bag visse alvorlige forbrydelser at undslippe straf (jf. i denne retning dom af 2.5.2018, K. og H.F. (Opholdsret og påstande om krigsforbrydelser), C-331/16 og C-366/16, EU:C:2018:296, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).
- 38 En hensyntagen til den omstændighed, at ansøgeren om international beskyttelse har afsonet den straf, som vedkommende er blevet idømt for de handlinger, som den pågældende har begået, er ikke i strid med dette dobbelte formål. For det første kan den omstændighed, at en person, der allerede har afsonet den straf, som vedkommende er blevet idømt for den pågældende forbrydelse, udelukkes fra at blive anerkendt som flygtning, nemlig ikke begrundes i formålet om at undgå, at personen undslipper straf for denne forbrydelse. Hvad for det andet angår formålet om at udelukke de personer fra at blive anerkendt som flygtning, der ikke anses for værdige til den beskyttelse, som er knyttet til denne status, kan den omstændighed, at en person har begået alvorlige handlinger på et bestemt tidspunkt i sit liv, ikke indebære, at personen nødvendigvis til evig tid er uværdig til international beskyttelse, uden at der tages hensyn bl.a. til den pågældendes eventuelle rehabilitering.
- 39 For det andet er udelukkelsen fra at blive anerkendt som flygtning af den grund, der er nævnt i artikel 12, stk. 2, litra b), i direktiv 2011/95, knyttet til de begåede handlingers alvor, som skal være af en sådan grad, at den pågældende person ikke gyldigt kan gøre krav på den beskyttelse, der er knyttet til status som flygtning (jf. i denne retning dom af 9.11.2010, B og D, C-57/09 og C-101/09, EU:C:2010:661, præmis 108).
- 40 Efter fast retspraksis kan den kompetente myndighed i den berørte medlemsstat kun påberåbe sig den udelukkelsesgrund, der er fastsat i det nævnte direktivs artikel 12, stk. 2, litra b), efter i hvert enkelt tilfælde at have foretaget en vurdering af de nøjagtige faktiske omstændigheder, som myndigheden har kendskab til, med henblik på afgørelsen af, om der er alvorlige grunde til at antage, at de handlinger, som den pågældende – der i øvrigt opfylder kravene for at blive tildelt den status, som denne har ansøgt om – har begået, er omfattet af denne udelukkelsesgrund, idet vurderingen af den pågældende lovovertrædelses alvor forudsætter en fuldstændig undersøgelse af alle de særlige omstændigheder i den enkelte sag (jf. i denne retning dom af 6.7.2023, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Særlig grov forbrydelse), C-402/22, EU:C:2023:543, præmis 30 og den deri nævnte retspraksis).

- 41 En afgørelse om at udelukke en person fra at blive anerkendt som flygtning kan derfor ikke træffes automatisk (jf. i denne retning dom af 9.11.2010, B og D, C-57/09 og C-101/09, EU:C:2010:661, præmis 91 og 93, samt af 13.9.2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, præmis 49).
- 42 I denne henseende skal det bemærkes, at den omstændighed, at Domstolen har fastslået, at udelukkelse fra at blive anerkendt som flygtning i medfør af artikel 12, stk. 2, litra b), i direktiv 2011/95 hverken er betinget af, at den pågældende person udgør en aktuel fare for værtsmedlemsstaten (jf. i denne retning dom af 2.5.2018, K. og H.F. (Opholdsret og påstande om krigsforbrydelser), C-331/16 og C-366/16, EU:C:2018:296, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis), eller af en proportionalitetsundersøgelse, der på ny indebærer en vurdering af de begåede handlingers grad af alvor (jf. i denne retning dom af 9.11.2010, B og D, C-57/09 og C-101/09, EU:C:2010:661, præmis 109), ikke er til hinder for, at der med henblik på godtgørelsen af, hvorvidt denne person er omfattet af denne udelukkelsesgrund eller ej, tages hensyn til den omstændighed, at vedkommende har afsonet sin straf.
- 43 Det følger af disse betragtninger, at den omstændighed, at ansøgeren om international beskyttelse har afsonet sin straf, udgør et forhold, som den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat nødvendigvis skal tage i betragtning i forbindelse med sin undersøgelse af alle de særlige omstændigheder i den enkelte sag.
- 44 Når dette er sagt, skal det præciseres, således som den litauiske, den franske og den nederlandske regering samt Europa-Kommissionen i det væsentlige har anført i deres skriftlige indlæg, at denne omstændighed på ingen måde i sig selv er til hinder for anvendelsen af artikel 12, stk. 2, litra b), i direktiv 2011/95.
- 45 Den omstændighed, at ansøgeren om international beskyttelse har afsonet sin straf, er nemlig kun ét blandt andre forhold, der skal tages i betragtning med henblik på afgørelsen af, om denne ansøger skal anses for at være omfattet af den udelukkelsesgrund, som er fastsat i den nævnte bestemmelse. Ved vurderingen af, om den omhandlede lovovertrædelse er alvorlig, skal den kompetente myndighed bl.a. undersøge den pågældende type handling, den straf, der kan ifaldes eller er blevet idømt, det tidsrum, der er forløbet siden den kriminelle adfærd, den berørte persons adfærd i dette tidsrum og den anger, som personen i givet fald har givet udtryk for.
- 46 Det skal i øvrigt bemærkes, at udelukkelsen af en person fra at blive anerkendt som flygtning i medfør af artikel 12, stk. 2, i direktiv 2011/95 ikke indebærer en stillingtagen til det særskilte spørgsmål om, hvorvidt denne person kan udsendes til sit oprindelsesland (jf. analogt dom af 9.11.2010, B og D, C-57/09 og C-101/09, EU:C:2010:661, præmis 110).
- 47 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 12, stk. 2, litra b), i direktiv 2011/95, sammenholdt med chartrets artikel 18, skal fortolkes således, at myndighederne og i givet fald de kompetente retsinstanser i den pågældende medlemsstat – i forbindelse med vurderingen af, hvorvidt handlinger begået af en ansøger om international beskyttelse, som i øvrigt opfylder kriterierne for tildeling af flygtningestatus, er omfattet af den i nævnte artikel 12, stk. 2, litra b), fastsatte grund til udelukkelse fra denne status – skal tage hensyn til den omstændighed, at denne ansøger har afsonet den straf, som vedkommende er blevet idømt for de handlinger, som den pågældende har begået, uden at denne omstændighed imidlertid i sig selv forhindrer, at ansøgeren udelukkes fra at blive anerkendt som flygtning i medfør af den nævnte bestemmelse.

Sagsomkostninger

- 48 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Artikel 12, stk. 2, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU af 13. december 2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse, sammenholdt med artikel 18 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,

skal fortolkes således, at

myndighederne og i givet fald de kompetente retsinstanser i den pågældende medlemsstat – i forbindelse med vurderingen af, hvorvidt handlinger begået af en ansøger om international beskyttelse, som i øvrigt opfylder kriterierne for tildeling af flygtningestatus, er omfattet af den i nævnte artikel 12, stk. 2, litra b), fastsatte grund til udelukkelse fra denne status – skal tage hensyn til den omstændighed, at denne ansøger har afsonet den straf, som vedkommende er blevet idømt for de handlinger, som den pågældende har begået, uden at denne omstændighed imidlertid i sig selv forhindrer, at ansøgeren udelukkes fra at blive anerkendt som flygtning i medfør af den nævnte bestemmelse.

Underskrifter